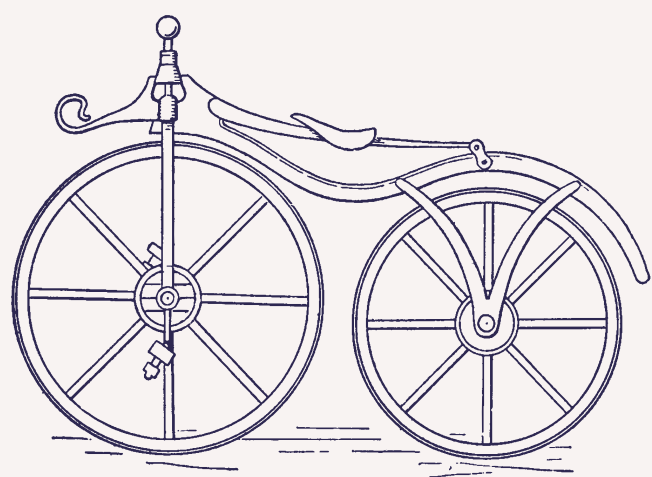

KURTE DÎROKA BISÎKLÊTÊ

1

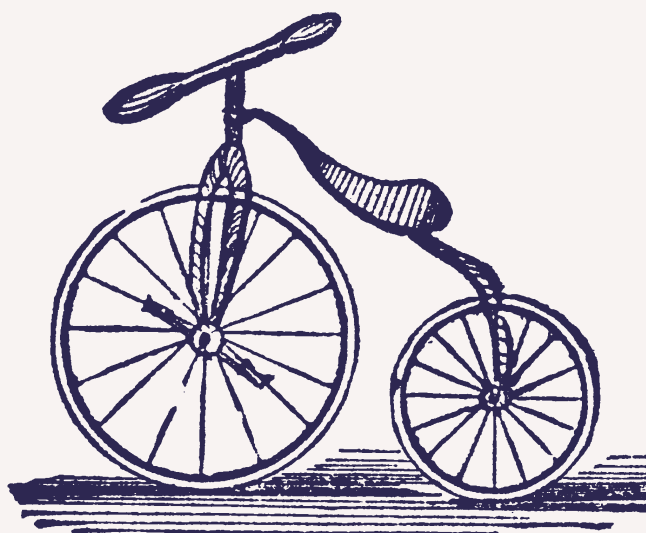
MAKÎNEYA XEBITANDINÊ

Pêşengiya herî pêşîn a bisîklêta nûjen "Laufmaschine" an "Zweispänner" bû ku ji hêla Karl Drais ve di sala 1817 de hate kifş kirin. Ev amûr ji çarçoveyek darîn a bi du tekeran, mekanîzmayek rêwergirtinê û kursiyek pêçandî pêk dihat, lê pedal û zincîra wê tune bû. Di şûna wê de, we lingên xwe bikar anîn da ku hûn ber bi pêş ve biçin. Her çend makîneya xebitandinê bi taybetî ne pratîk bû jî, ew di pêşkeftina bisîklêtê de gavek girîng nîşan da ji ber ku ew têgeha bingehîn a wesayîtek du-teker nîşan da.

VELOCIPEDE

2

Pêşkeftina mezin a din di dîroka bisîklêtê de di salên 1860-an de bi dahênana "boneshaker" an "velocipede" hat. Vê sêwiranê pedalên ku bi çerxa pêşîn ve girêdayî bûn ku pêşkeftina wê hêsantir dikir. Lêbelê, Boneshaker zehmet bû ku siwar bibe û ji ber çerxên hesinî û nebûna sekinandinê siwar bû.

PENNY FARTHING

3

Di salên 1870-an de, "penny farthing" an "high wheeler" hate îcad kirin. Vê sêwiranê çerxek pêşiyê ya mezin û çerxek paşîn a piçûk hebû, ku rê dide lez û bezek mezintir. Lêbelê, ew di heman demê de xeternaktir bû ji ber ku ji ber navenda giraniya bilind meyla xwarê dibû û ji ber nebûna frenê rawestana dijwar bû.

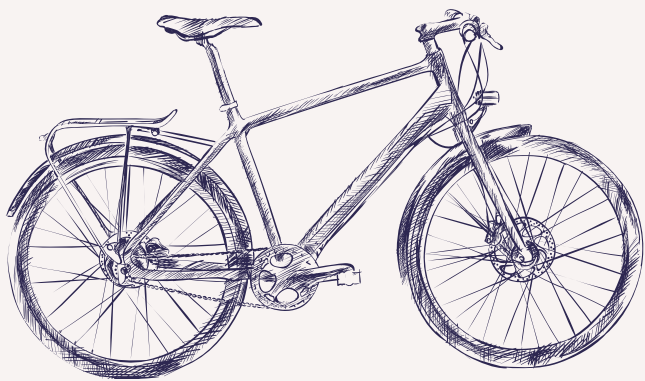
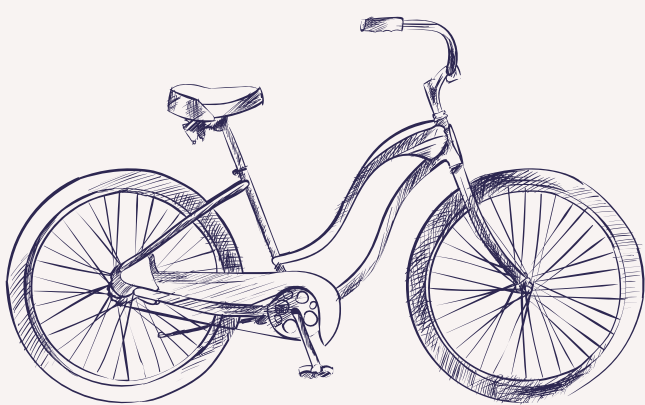
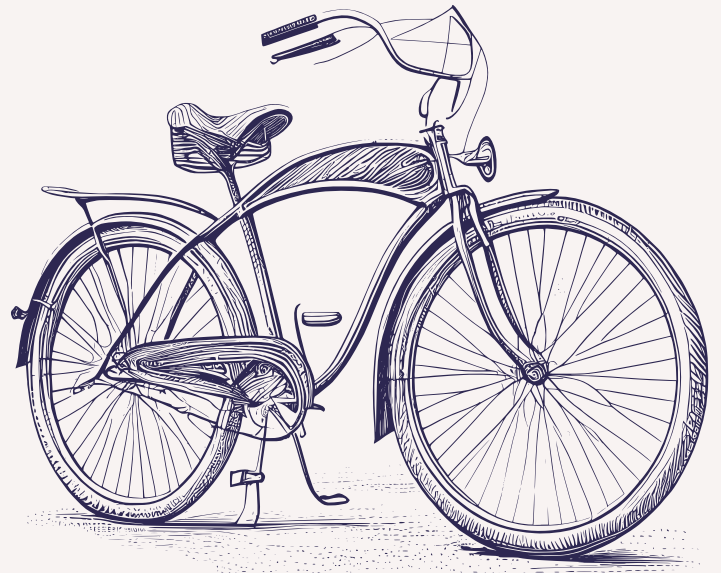
Zêdetir agahdarî!

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

WHEEL EWLEKARÎ 4

Bisîkleta ewlekarî ya ku çerxa îroyîn li ser tê avakirin di sala 1880an de hatiye îcadkirin. Di wê de du tekerên bi pîvana wekhev, ajokerek zincîre û tekerên pneumatîk hebûn. Ajokera zincîrê destûr da ku karîgerî û karanîna hêsantir çêbibe, dema ku tîrêjên pneumatîk rêwîtiyek nermtir peyda kir. Bisîkleta ewlehiyê zû bû şewazek veguheztinê ya populer ji ber ku ew ji modelên berê pir ewletir û rehetir bû.

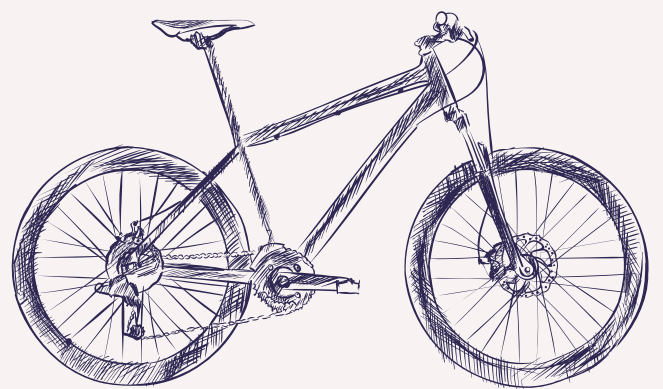

5 JI BER KU

Ji hingê ve, bisiklêtan bi pêşkeftin û pêşkeftinên di materyal, gemar, fren û hêmanên din de, pêşkeftin û pêşkeftin berdewam kirin. Mînakî, danasîna aluminium, fîbera karbonê û materyalên din ên sivik bûye sedem ku çerxên bileztir û jêhatîtir bibin. Hatina gemar û hêmanên din bisiklêtan hêsantir û bikêrtir kiriye, û pêşkeftina frenên dîskê hêza sekinandinê pir çêtir kiriye.

WHEELS MODERN 6

Îro ji bo armancên cûda gelek celebên teker hene. Bisiklêtên rêwîyan ji bo bajêr tene armanc kirin, dema ku bisiklêtên gerîdeyê ji bo dûr û dirêj tene bikar anîn. Bisiklêtên rê ji bo lez û beziyê tene çêkirin, lê bisiklêtên çiyê ji bo serpêhatiyên derveyî rê tene çêkirin. Ji bo siwarbûna BMX, pêşbazîya cyclocross û mebestên din ên taybetî jî bisiklêtên taybetî hene.

7 FAZIT

Dîroka bisiklêtê dirêj û tevlihev e. Nêzîkî du sedsalan derbas dibe û nûbûn û pêşkeftinên bêhejmar vedihewîne. Ji yekem makîneya xebitandinê bigire heya bisiklêtên pêşbazîyê yê îroyîn ên teknolojiya bilind, wan di veguhastin, werzîş û çandê de rolek girîng lîstîye. Bi teknolojiyên nû û materyalên ku her dem tene pêşve xistin, diyar e ku pêşkeftina çerxê ji qedîya dûr e.

Zêdetir agahdarî!

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.